

باسمه تعالی

عنوان مقاله: مسجد، قرآن و تمدن نوین اسلامی

تولید شده در کارگروه تولید محتوای معاونت فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد

بهمن ۱۴۰۳

حسن ختام مجموعه مقالات این بخش را به قرآن اختصاص می‌دهیم. تمام ساحت‌های زندگی فردی و اجتماعی و تمدنی ما باید حول قرآن باشد. قرآن کتابی جامع است که تمام شؤون زندگی انسان و تمام آنچه انسان برای سعادت‌تمند شدن به آن نیاز دارد در آن آمده است.

یکی از ظلم‌های اساسی امت اسلام به قرآن، علاوه بر انس نداشتن با آن، این است که آن را منحصر در ثواب بردن و نثار کردن به روح اموات و مجلس ختم و قبرستان نموده‌اند؛ حال آنکه قرآن، برنامه زندگی و حیات طیبۀ دنیوی است که انعکاس آن در آخرت، سعادت ابدی انسان است. اگر همه امت اسلام، تمام ساحت‌های زندگی خود را با قرآن تنظیم کنند، تبدیل به قدرت بلامنازع عالم خواهند شد و هیچ قدرتی یارای ظلم و تعدی به آنها را نخواهد داشت.

بسیاری در این توهم به سر می‌برند که اسلام و قرآن از نظامات و مکتب‌هایی مانند مکتب سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، تربیتی و ... برخوردار نیست. اینها گمانشان این است که قرآن در هر یک از ساحت‌های فوق باید چندین جلد سخن می‌گفت تا بتوان آن را دارای مکتب در زمینه‌های مذکور دانست. اینها غافلند از این که قرآن، خود، مصداق «لیلۃ‌القدر خیر من ألف شهر» است؛ یک جمله از قرآن، کاری بیش از صدها صفحه از کتب دانشمندان را انجام می‌دهد. قرآن در اقتصاد یک جمله می‌گوید: «و لا تأکلوا أموالکم بینکم بالباطل» (بقره/ ۱۸۸) شش کلمه در این عبارت قرآنی که حتی یک آیه کامل هم نیست، به کار رفته، اما دهها صفحه نیاز به موشکافی دارد و تمام اقتصاد مدرن را می‌توان با آن مورد نقد قرار داد. در ساحت‌های دیگر نیز چنین مطلبی جاری است.

در این مقال، خیلی به دنبال طرح مباحث تئوری نیستیم، بلکه برای ایجاد حرکت عمومی قرآنی در سراسر کشور با مبدأییت مساجد، به دنبال ارائه راهکارهای عملی هستیم. در اینجا برای نیل به این هدف به طرح چند راهکار عملی می‌پردازیم:

۱- دوره‌می و شب‌نشینی قرآنی تشکیل دهید. مجلسی مفرح و با نشاط تدارک ببینید که در آن، هم پذیرایی و جایزه باشد و هم خواندن قرآن و ترجمه و ارائه مفاهیم. کاری کنید که در این دوره‌می، افراد اظهار نظر کنند و

قرآن بخوانند و گفتگوی قرآنی داشته باشند. محور این دوره‌می‌ها باید در مساجد باشد، اما گاهی نیز می‌توان آن را به صورت هیئات قرآنی در منازل برگزار نمود تا نورانیت قرآن به منازل نیز راه یابد. خانواده‌های مسجدی می‌توانند داوطلب شوند و شبی را به میزبانی از این دوره‌می‌ها بپردازند.

۲- برخی از آیات ساده و در عین حال پرکاربرد را آنقدر تکرار کنید تا همه اهالی مسجد حفظ شوند؛ مثلاً «و مزاجه من تسنیم عینا یشرب بها المقربون» می‌توان دو سه روز را به یک آیه اختصاص داد؛ شبی آن را تلاوت نمود؛ شبی دیگر، آن را تفسیر نمود و شب بعد، توسط افراد تکرار و مرور شود.

۳- قاریان قرآن را دعوت کنید تا آیه به آیه با صوت زیبا بخوانند و تفسیر آن را بیان کنید. از ابزار تکنولوژی نیز می‌توان در این راستا کمک گرفت.

۴- آیاتی از قرآن که مشکلات مبتلابه و دم‌دستی مردم را حل می‌کند برای آنها بخوانید و توضیح دهید.

۵- از پخش تکه‌هایی از فیلمها و انیمیشن‌های قرآنی و داستانهای قرآنی که ساخته شده غافل نشوید.

۶- اردوی قرآنی مفرح و با نشاط برگزار کنید.

۷- مجالس قرآن باید توأم با یاد و ذکر اهل بیت باشند؛ این دو از هم جدایی ندارند. در مجالس قرآنی، یک روایت هم بخوانید و مختصر روضه‌ای و تمام.